

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

A függetlenségi és 48-as párt a választás napjára a pártirodáját a Korona szálloda emeleti helyiségébe helyezte át. Bárki bármely kérelmével vagy panaszával forduljon a pártirodához.

Makó, május 31.

Holnap

meg fog nyilatkozni a nép akarát. A cenzusos, a korlátolt, a határokból szorított népakarat.

Meg mondhatjuk őszintén, hogy ez az akarát, a holnapi ítélet nem az egész nemzet ítélete. Csak a választó polgároké. De ez előtt az ítélet előtt is meg kell hajolni, csak a fegyvert nem szabad letenni. Harcolni, küzdeni kell tovább, hogy meglegyen a népjogok kiterjesztése, hogy meglegyen a fejlődéshez vezető út: az általános, egyenlő, községenkinti, titkos választói jog.

Ebből a forrásból fog kifakadni minden, a mi ez ország haladására, fejlődésére, virulására, kulturájának emelésére szükséges, hasznos és üdvös.

Meg kell csinálni és meg is lesz. E kérdés elől már kitérni nem lehet. Ezt a kérdést spongyával letörölni a magyar politikai élet táblájáról nem lehet. Sokkal jobban bele van vájva, sokkal erősebben bele van égetve.

Annyiszor elmondtuk anynyiszor leirtuk már, hogy miért kell megcsinálni a választói jog kiterjesztését, hogy ismétlésekbe bocsátkozni nem akarunk.

Csak rámutatunk arra, hogy e kérdés homloktérbe tolódása a Justh Gyula érdeme. Doktrinér szociológusok és a szociáldemokrata párt hajtogatta eddig csupán, hogy a magyar politikai élet megújulásának, a

magyar társadalom fejlődésének alapja: az általános, egyenlő, titkos, községenkinti választói jog.

Ez azonban eddig csak vágy és kívánság volt. Hogy a magyar politikai közéletnek is halaszthatlanul megvalósítandó követelményévé vált, ezt Justh Gyula három hónapos agitációs körútjának köszönhetjük.

Ha Justh Gyulának egyelőre más nem volna a programjában, ennek a demokratikus és teljesen liberális intézménynek a megvalósításáért folytatott küzdelme is providenciális államférfiúvá emelte őt. Látnoki erővel megértette és hangos szóval kifejezésre is juttatta, hogy csak olyan parlamenttel lehet az ország fejlődését megmunkálni, mely teljesen a nép, a legtágabb értelemben vett nemzet akarátának alapján nyugszik.

Holnap Makó város politikailag érett választó polgársága fényes tanubizonyosságot fog tenni a mellett, hogy Justh Gyulának ezt a nagy törekvését lelkéből megértette s ebben a harcban teljes erejével támogatni kívánja s hogy be akarja vinni az alkotmány sáncába a jogtalanokat is.

Holnap Makó város választó polgársága fényes tanubizonyosságot fog tenni a mellett, hogy a politikai korrupciótól megundorodott, hogy a hatalmi eszközöknek a választási küzdelmekben való érvényesítését elítéli, hogy a politikai tisztességtelen eszközök használatát az etetést, itatást, megvesztegetést a választás titkossága által kiküszöbölni óhajtja.

Holnap Makó város választó polgársága az urna előtt tanubizonyosságot tesz arról, hogy a kicsinyes érdekekénél sokkal többre becsüli a magasztos eszméket.

Holnap Makó város választó polgársága tanubizonyosságot tesz arról, hogy a politikai senkik garázdálkodásainak nem ül fel és a politikai közélet terén szerzett érdemeket a párt vezér személyében megbecsüli és tiszteli.

Holnap Makó város választó polgársága tanubizonyosságot tesz arról, hogy a haladó kor eszméit megértette és nem akar továbbra a sötétségben botorkálni, hanem a gazdasági és kulturális fejlődést óhajtja.

Holnap Makó város választó polgársága tanubizonyosságot tesz arról, hogy meguntta az ezerholdasok, és a zsentrik és a fekete sereg osztályuralmát, szabad levegőt, megerősödést, függetlenséget óhajt.

A diadalmas fejlődés, a társadalmi evolúció, a haladás, a művelődés forradalmának óhaját fejezi ki akkor, amikor a szavazó urna előtt **Justh Gyula** nevét ejti ki.

A holnapi győzelem a megindult küzdelemnek azonban csak az első etapja. Jól tudja a választó polgárság, felvilágosították őket, hogy a holnapi győzelem csak kezdete annak a nagy átalakulásnak, amely Magyarországon megkezdődött. És ez a győzelem záloga és biztosítéka annak is, hogy e város politikailag tisztességes népének elvhűségére, tántoríthatlan harci vágyára, támogatására úgy a vezér Justh Gyula, mint a homloktérben álló hatalmas gondolatok mindig számíthatnak.

E biztos győzelem előtt, a harci vágy előtt, e tanulságos magatartás előtt, elragadtatással és igaz lelkesedéssel hajtjuk meg mi is lobogónkat.

X.

— **Értesítés.** A Junius elsején végbemenő képviselőválasztásnál az is szavazhat, a kinek nem lesz szavazó-cédulája.

Diadalról — diadalra.

Justh mai tanyai útja.

Makó, május 31.

Egészen röviden kellene írunk. Csak annyit a Justh Gyula mai tanyai útjáról, hogy: — újra diadal, diadal csupa lelkesedés, fényes, megkapó s megható ünneplés. Mert az volt elejétől végig. Igáson, Csókáson s a Békési útfélen, a mint megjelent nagy kíséretével, ünnepelte a nép kiváló vezérét. Az e vidéki tanyaiak népe száz-as csoportokban zárandokolt s gyűlt össze a tanyai központokba hallgatni s ünnepelni Justhot.

Fényes, lelkes volt az ünneplés mindenütt, de különösen az volt a békési útféle tanyai olvasóköri. A kör helyiségében s tágas udvarán nem fért el, a tömeg, a mely itt összegyűlt, a széles utat is ellepte. — Ez sok Justh Gyula diadalútjának a választás előtt — utolsó stációja s talán mindenkinek a legfényesebb.

Innen jött be a páratlanul népszerű vezér kíséretével a városba — gyönyörű meglepetésre.

Az egész Vásárhelyi utca a város végétől kezdve telisded tele ünneplő néppel. Ezrekre ment a hódolók száma. Férfiak, asszonyok s gyermekek óriási tömegben álltak el az utcát. Mint az utat nem ismerő orkán rengete a nép lelkéből jövő üdvözlés hangja: „*éljen Justh Gyula*“. E közben mintha a városban a mi rózsák csak termett az idén, mind ott lett volna az éljenzők kezében s mintha egyszerre csak szárnyra kelt volna valamennyi rózsák, úgy repült, hullott a Justh ölébe, a Justh kocsjára.

Elképzeltem azt a római legnagyobb hadvezért, a kit, a mikor Rómába visszatért győzelmes útjáról, lelkesedő népe pazar, vakító triumfussal fogadott. Ilyen triumfus volt a Justh Gyula mai bevonulása is. De míg a rómaiak vezérek elé aranyat, mirhát szórak hódolatuk jeléül, a makói nép rózsái mellett lelke virágait dobálta Justh Gyula elé. S ha a római hadvezér véres harcok győzteseként tért meg, ezért érdemelte népe hódolatát, Justh mint a nép támogatója, segítője s igazi, hivatott vezére szolgált méltán erre a fényes ünneplésre.

A mai ut részleteiről minek is írunk, hacsak még azt nem, hogy a békési útféle olvasóköri Justh Gyulán kívül még beszéltek: *Vári Antal Szakács* Mátyás

Dr. Kiss Pál, Dr. Nagy Sándor és Lakatos Pál is.

Justh Gyula ma is, a mint haza ért, büszkén mondhatta el tanyai útjára mutatva: — mentem, láttam — győztem.

Ilyen volt a mai diadalut is.

Vessző.

A döntés küszöbén.

Katonaság mindenfelé.

— Telefon tudósítás. —

Budapest, május 31.

Háromszázharminchét kerület adja le holnap a szavazatát, a négyszáztizenhárom mandátum legnagyobb részének sorsa tehát már eldőlt. Öt hónapig tartott az agitáció, mely idő alatt a kormány minden törvénytelenességhez készséggel folyamodott, csak hogy a maga táborába terelje a választók többségét. A hivatali presszió, a vesztegetés, a választási bűncselekmények végtelen sorozata jellemzi Khuenék preparáló munkáját, a melynek méltó befejezésül most már fegyveres erővel szállták meg az egész országot. Csendőrpuskával, szuronyerdővel folyik mos az utolsó preparálás. Valóságos ostromállapotban van az ország. A legkisebb falut is megszállották katonasággal és a csapatok vezetői rendeletben kapták, hogy a kormányparti kortesek utasításai szerint járjanak el. *Jeszzenszky* Sándor, a választások vezetésével megbízott miniszterelnöki államtitkár önmagát akarja fölfülmelni és minden ambícióját abba fekteti, hogy még a hirhét 1892-iki választásokat is elhomályosítsa. Az erőködés azonban most már kárba vész. A nemzet az elmúlt tizennyolc esztendő alatt mégis csak tanult valamit, első sorban azt, hogy a függetlenségi eszmék megvalósítása nélkül ez az ország boldog és megelégedett nem lesz soha. Ennek az igazságnak fölismerése mar magában foglalja a biztosítékát annak, hogy a választók a függetlenségi lobogót fogják diadalra segíteni.

Erőszakosságok.

Bajáról táviratozzák: Munkapárti főkortesek szabadkai bunyevác függetlenségi párt választókat nyílt utcán megtámadták, botokkal ütötték őket, revolverrel lövöldöztek rájuk, úgy, hogy két függetlenségi polgár súlyosan megsérült. A munkapártiak jel szava: nekünk mindent szabad, csak egészen agyonütni nem! A korteskedésben civilbe öltözött fináncok is részt vesznek, akik csendőrorok jelenlétében inzultálják a függetlenségi választókat. A hatóságok tétlenül nézik a munkapárt erőszakoskodását, a mi a felháborodást s elkeseredést a végsőkig feszíti.

Nagybányáról jelentik: A munkapárt a legutolsó napokban a leganarchistikusabb állapotokat teremtettem meg úgy, hogy a kerület békéje és a polgárság nyugalma a legnagyobb mértékben

fel van duvva. Az erőszakosságok, a fenyegetések a legutolsó pillanatban felléptetett Papp Béla dr. munkapárti érdekében egymást érik. A kormány igen jól tudja, hogy Földes Béla az éltető lelke annak a mozgalomnak, a mely Justh Gyula vezérlete alatt az önálló bank felállítását akarja kivívni és az ő nagy tudása, európai hírnöve szakértelme a legérellyesebben bizonyítja és követeli az önálló bank felállításának szükségességét és nagy előnyeit. Eppen ezért Papolézi választási elnök és Domokos főszolgabíró, a munkapárt vezetői nyíltan hirdetik, hogy kerüljön bármilyen pénzbe, erőszakba és véráldozatba, Földes Bélának bukniá kell. Már most 500—600 koronát adnak egy szavazatért és ugyanannyit ígérnek a választás után. Pap Béla dr. a munkapárt jelöltje, a községekben járván, oláhok adja ki magát és épen nem idegenkedik attól, hogy programbeszédeiben az oláhok nemzetiségi aspirációit támogassa. A hatóságok és a közhivatalnokok a legérellyesebben felsőbb nyomásra hallatlan mértékben presszionálnak. Mindenképen megnehezítik a függetlenségi párt helyzetét, amely azonban el van szánva arra, hogy erőit a legteljesebb mértékben koncentrálja és Földes Bélát, a kerület volt képviselőjét, ismét megválassza.

Dombóvárról jelentik: A szakcsi kerületben a Kossuth-párti Szluha hívei Jeszenszky Andor munkapárti választóit azzal fenyegetik, hogy ne merjenek szavazni menni, mert kövekkel megdobálják. Döbrököz nagyközség bíráját a dombóvári főszolgabíró igazgatás miatt felfüggesztette állásától. Az összes községekben ma este 8 órakor bezárják a koresmákat. A hangulat annyira izgatott, hogy esetleges összetűzések elkerülése végett Szakcsra hat század katonaság és 30 csendőrvan kirendelve, s minden nagyobb községből a választókat katonaság kíséri a választás színhelyére.

Hirek.

— **Hivatalos presszió** A politikai szemérmelenségnek, a hatalom meg nem engedett felhasználásának egy újabb jeléről szerztünk ma tudomást. Felháborító és orcapító az a haremódoz, amelylyel a mungó-párt minden rendelkezésére álló eszközzel be befolyásolni akarja a választókat. Az állami tanítókat maga *Polyánszky* László tanfelügyelő dolgozta meg, amiért a függetlenségi párt a feljelentést a törvényszékhez a mai napra elküldötte. A főispán utasítására ma délelőtt a segédtanfelügyelő *Micsák* Márton vette magára a hivatalos habitust és a református tanítókra vetette ki a hálót. Ma délelőtt megjelent a református belső iskolánál és a tanítókat egyenkint vette elő s felhívta őket, hogy a holnapi szavazástól vagy tartózkodjanak, vagy pedig Rényire szavazzanak. Aki e felhívásnak eleget tesz, annak kilátásba helyezte, hogy az állampénztárból *személyi pótlékot* kap.

Természetes, hogy a hivatalos presszió alkalmazása miatt a büntető feljelentés *Micsák* ur ellen is beadódik a szegedi királyi törvényszékhez.

— **Justh is kapott tojást.** Mint mindenki tudja, Justh Gyula, a függetlenségi párt agilis vezére három hónap óta folytonosan járja az ország különböző vidékeit, hogy a nemzetet a függetlenségi eszmék mellett való kitartásra s a függetlenségi lobogó alá való sorakozásra lekesitse 33 vármegyében, 10 törvényhatósági városban, 75—80 választókerületben járt s körülbelül 200 községben beszélt. Az útja mindenütt diadalut volt. A nép mindenütt óriási lelkesedéssel fogadta a függetlenségi eszmék fardhatatlan apostolát. A többi pártok vezetői s jelöltjei hol itt, hol ott, nagyon sok helyen kaptak nemcsak abugolásokot, szitkokot, hanem záptojásokat is. Justhnak ezekből sehol se volt része. Azaz, hogy mégis tojást ő is kapott. A székelyudvarhelyi vidéki választókerületben *Kállay* Tamás mellett agitált. Oroszhegy nevű községben vonult befelé Justh a szokásos diadalmenetben. *Zászlóerdő* közt bandériummal, virágos koscsikon. A hatalmas menetben egyszer csak az országut szélről rohan feléje egy öreg székely asszony s egy kis dobozból hirtelen négy tojást vesz elő s kettőt Justhnak, kettőt pedig *Kállainak* nyújt át. Majdnem forró volt még mind a négy ajándék. Szép kármin alapon aranyos betűkkel ki volt círázva mind a négy, s a szép círadák közt a Justh ajándékán: „éljen Justh Gyula,“ a *Kállay* ajándékán pedig: „éljen *Kállay* Tamás“ szavak diszelegtek. A boldogságtól sugárzó arccal nyujtotta át a székely asszony ajándékát, melyet csak az előbbi percekben főzhetett: a négy szép piros tojást. Ilyen tolyást s így kapott Justh Gyula.

— **A tisztviselők halála.** Az állami tisztviselők is felhánytorgatták uton utfélen, hogy Justh Gyula 25 év óta az ő érdékben nem tett semmit. Ezt nekik kelene legjobban tudni, hogy nem igaz. Amikor ugyanis az állami tisztviselők lakbér rendezésének ügye napirenden volt, Justh Gyula volt az, akinek közbenjárására a makói tisztviselőket egygyel magasabb lakbér osztályba sorozták. És hogy ez így történt erre tanubizonyosság az a *köszönő iral*, amely ma is Justh Gyula birtokában van s a melyet az *összes makói* állami tisztviselők aláírtak.

— **A vendéglők osztályozása.** Az alispán ur bocsátott ki egy rendeletet, amely szerint a mai és holnapi választási napon az összes borméréseket este 7 óra kor be kell csukni. Egynehány nagyobb vendéglővel azonban kivételt tett. Minek, szerinte, az az indokolása, hogy az uraknak kell a vendéglő, a parasztoknak nem. A megyei közigazgatás pedig *általólag* demokratikus irányban dolgozik. Ez is egyik fényes tanubizonyossága.

— **Katonák és az aratás.** A honvédelmi miniszter, mint minden évben, úgy az idén is szabadságot fogja a közös hadse-

reg köteleikében levő mezői munkásokat az aratás idejére. A hadtest parancsnokság a miniszter ezen intézkedéséről ma értesítette a vármegyét.

— **Orvostanfolyam.** A belügyminiszter ma leiratban arról értesítette Makóvárosát, hogy a nyári folyamán a kolozsvári tudományegyetem belgyógyászati osztályán nyári orvosi tanfolyam tartását rendelte el, melyen a résztvevő orvosoknak a város részéről való segítyezését kéri.

— **Aki az anyját megopta.** Özvegy *Németh* Jánosné ma délelőtt kiment a piacra, hogy egyet-mást bevásároljon. Mikor eltávozott hazulról, gondosan bezárta lakását és ez alatt 23 éves János nevű fia bemászott a kapu tetején és álkulcsal kinyitotta a szekrényt, melyből 92 koronát ellopott. Némethné fiát följelentette és megindították ellene a büntető eljárást.

— **Járvány az iskolában.** A makói orthodox elemi iskolában a trachoma járványos jelleggel fellépett, ezért a városi főorvos megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Marosba fullt fiu.** *Cseskó* Árpád 10 éves fiu Aradon fürdés közben a Marosba fullt. Minthogy hulláját még nem sikerült kifogni, az aradi rendőrség ártírt a marosparti községek hatóságaihoz, így Makóvárosához, a hulla megfigyelése iránt.

— **Gazdátlan sertés.** A város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdátlan sertést őriznek, melyet az igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt vehet át.

— **A digesztor tanulmányozása.** *Szánter* György ma Makóra jött és Győr város tanácsának megbízásából a digesztort tanulmányozta. *Szánter* tanácsos Makóról Mezőhegyesre utazott, hogy az ottani digesztort is megtekintse.

— **Közkedveit makói „Glória bajuszpedrók”** a bajuszpedrók királya, mert az eddig ismert bajuszpedrókakat minden tekintetben felülmulja, használatával a bajuszt neveli, kitünő összetételű, kellemes szagu, úgy, hogy az országban nem csak a nagy közönység, hanem a fodrász és a borbély-üzletben is nagy kedveltségnek örvend, van fehér, barna és fekete színben, kis doboz 20 fillér, nagy doboz 30 fillér. Készül Makon az aradi utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyanott a gyógyszerárban kapható.

Hozom.

Kortés nóta.

A választási küzdelem egy újabb szellemes kortés nótát termelt. Adjuk kommentár nélkül. Szövege mindent megmagyaráz.

Figyelj szavaimra Makó derék népe. Vésd be igéimet szived közepébe. Ha a mandátummal eljegyzel magadnak, Számodra értékes ajándékim vannak.

Hozom az uristen bőséges áldását, Beteljesíthetem lelked minden vágyát. Nem leszen szükséged. Bor buza lesz [bőven, Neved teher nélkül lesz a telekkönyvben.

Hozom az igási kikövezett utat, Lovad azon könnyen, mint a villám futhat. S a királyhegyesit, — amely itthon készűl, Azt meg kirazom a kis lajbm zsebéből.

Hozom jószágodnak bő termékenységet — Oh csak ne mutatná a bot boldog végét

Apró jószágodnak annyi lesz a száma, Mint a földkerekség millió fűszála.

Hozom a csodaszert ifjunak és vénnek. Három bonyolult lesz mindenik tehénnek. Paraszt gebéből is arab mént csinálók, Elmédre bocsátok mennyei világot.

Hozom a vashidat, hozok tüzéséget, A te nyugalmad, biztonságod végett. A disznópiacot már meghoztam néked, És mégis kirugnád alulam a székot?

Hozom az óhajtott, régvárt törvény-székot, Amely álmodban is mint tűzszlop fénylett.

S elhozom számodra az ígért földjét, S Galiczia kedves, szép hőszetes népét.

Hozom, ha kívánod a királyi táblát, Az igazságosság élés kamaráját. A Curia diszes, fényes palotája Rendelkező szomat oly epedve várja.

Lehozom az összes miniszteri székot, Nem Budapest lesz már fővárosod néked. Makó lesz ezután a világ központja, Nem lesz senkinek egy filléryi adója.

S hogy vakon hidd, adom bizonyosságát, Formába öntöm a pisze Dégi orrát. Legyen oldadon könyökig való zseb, Megtelik. En mondom:

doktor Rényi József.

Tudnivalók.

(A választás előtt.)

— Lapunk tudósítójától, —

Makó, június 1.

Hogy a választó polgárok minden tekintetben kellően tájékozva legyenek, szükségesnek tartjuk közölni első sorban dr. Dózsa Sámuelnek a választó közönség tájékoztatására kiadott alábbi hirdményét:

Az 1899 évi XV. törvénycikk 154 §-ának rendelkezéséhez képest köztudomásra juttatom, hogy figyelemmel az eddig tudomásomra jutott pártokra a makói választó kerület országgyűlési képviselőjének 1910. évi június elsején Makón megejtendő választásnál a választóknak a választási székelyhelyen leendő elhelyezésére, bevonulására és a választók szabadságának biztosítására következően intézkedtem.

1. Justh Gyula pártjának fentartatik a Széchenyi térnek a része, mely a „Korona” szállodától az ártézi kut irányában a városházáig terjed, továbbá a Desseffy térnek azzal határos része

2. A dr. Rényi József pártjának fentartatik a Széchenyi térnek a „Vogel” szálloda előtti része az „Otthon” kávéház és részben a városház felé. Nem értetik hozzá a szemben levő járda, mely a pártok lehető elválasztása céljából a Justh Gyula párt azon választói részére szükséges, akik a vármegyeházán levő második szavazatszedő küldöttségnek szavaznak.

Az említett összes helyeken levő választóknak a szavazatszedő küldöttségekhez a lehető legközelebb uton való juthatása biztosítottatik.

A Justh Gyula párti tanyai választók Szent-János-tér felől vonulnak fel.

A választók részére fentartott helyeken kocsi nem állhat. Kocsi-jaik elhelyezésére a Justh pártiak a ludpiacot és a Kossuth utcának arra alkalmas egyéb részeit is, a dr. Rényi József pártiak a szalma-piacot igénybe vehetik.

A városi központi választmány határozata szerint a választók igazolványokkal láttattak el. Figyelmeztetem a választókat, hogy az igazolvány hiánya sem a szavazatszedő küldöttséghez való megjelenésnek, sem a szavazat beadásának és érvényességének akadályául nem szolgálhat. Azonban a szavazás gyors menetét és a rend fentartását az igazolvány lényegesen könnyíti, ennél fogva kérem a választókat, hogy az igazolványukat magukkal hozni és felmutatni sziveskedjenek.

Figyelmeztetem a választókat arra is, hogy a képviselőjelöltet a kerület tíz választójának kell együttesen ajánlania. Az ajánlat írásban adandó át nekem és pedig legkésőbb félórával a választás megnyitása előtt.

A nagylaki és a battonyai választó kerületek választó polgárainak tájékoztatására a következőket közöljük:

A választás mindkét kerületben június hó 3-án, pénteken ejtetik meg.

A nagylaki választókerületbe kiküldeték választási elnökül: dr. Kiss Pál makói lakos, a szavazatszedő küldöttség elnökül: dr. Petrovics György arvaszéki ülnök, helyettes elnökül: Lakatos Pál és Kovács József. Választási jegyző: Bajcsi László, a szavazatszedő küldöttség jegyzője: Mercse János. Helyettes jegyzők: Lapu Imre és Kohn Lajos.

A választási elnököt akadályoztatása esetén dr. Petrovics György helyettesíti.

A választás helye: Nagylakon a község háza, a szavazatszedő küldöttség a nagylaki új óvoda helyiségében működik.

A helyettes elnökök és jegyzők beosztása iránt az elnök intézkedik.

Dr. Kiss Pál választási elnök előtt a következő községek választói fognak felvonulni és le-szavazni: Nagylak, Földvár, Apátfalva, Kövegy választó polgárai. Dr. Petrovics György küldöttségi elnök előtt pedig: Csanádpalota, Lele, Királyhegyes, Nagymajláth, Ambrózfalva, Püvörös, Alberti, Sajtény, Magyarcsanak községek választói.

A battonyai választókerület választási elnöke: dr. Dózsa Ferenc. A szavazatszedő küldöttség elnöke: Verzár Béla. Helyettes elnökök: Lukács Imre és Papp József. Választási jegyző: Fodor Manó. A szavazatszedő küldöttség jegyzője: Dömjén Lajos. Helyettes jegyzők: Orbán Ferenc és Hegedűs Pál.

A választási elnököt akadályoztatása esetén Verzár Béla helyettesíti.

A helyettes elnökök és helyettes jegyzők beosztása iránt a választási elnök intézkedik.

A választás helyül Battonyán a szinkör jelöltetik ki, a szavazatszedő küldöttség a főszolgabíró hivatal melletti állami népiskolában működik.

Dr. Dózsa Ferenc választási elnök előtt a következő községek választói szavaznak: Baitonya, Magyarbányhegyes, Dombiratos, Nagybányhegyes, Mezőhegyes, Dombegyháza és Ref.-Dombegyháza.

Verzár Béla küldöttségi elnök előtt az alább megjelölt sorrendben leszavaznak: Mezőkovácsháza, Csanádapáca, Kunágota, Kevermes, Toronya, Kisiratos, Ref.-Kovácskő, Véggyeháza községek választói.

A választási elnök a választást reggel 8 órakor nyitja meg. A szavazás reggel 9 órakor kezdődik.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Írta: egy volt 48-as honvédtiszt

(10)

Isten keze.

IV.

És mot kövessük a lovasunkat.

Pista nem kereste az országutat, mert került az embereket. Maga is alföldi ember lévén, ismerte ő Békés, Csanád, Csongrád vármegye minden rendű és rangu népét. Hiszen egyenes irányt vágva, neki indult Szentés felé a hódmezővásárhelyi tanyáknak.

Minél tovább haladt s az est bele kezdett vegyülni az éjszakába, a sűrűn eső hó annál jobban kezdte elvonni a látóhatár irányát. Egyebet nem látott maga előtt, mint a fehérséget.

Az utat nem kereste, árkon-bokron egyiránt áthatott. Az egyedüli útmutatója gyanánt csupán a tanyák szét-szórt lakóházainak gyertyavilága szolgált.

Ésminél tovább haladt, vele egyuttal az idő is haladt úgy, hogy már ritkábban lehetett gyertyavilágot látni, a miből azt gyaníthatta, hogy az idő későre jár.

De nincs annyi fáradság s nincs az utnak oly viszontagságos szenvedése, amit ő szívesen el nem viselt volna azokért, akiket látni óhajtott.

Tudva azt, hogy élettársa és kis fia várják őt, a kiket ő oly rég nem látott és azután ki tudja mikor fogja őket ismét karjai közt ölelve szívéhez szoritani? Ez a boldogító tudat, ez az atyai kéj-érzet lankadatlan erőt adott neki — előre, csak előre! mihamarabb látni az ő mindeneit.

Már a szentesi határhoz közeledett, midőn lova egy árkon keresztül ugorva, egy széles utra tért. Itt megállt lovasunk kissé, tájékozni magát. Az ut azon irányba vezetett, amely irányt magának éppen célba vette. Haladt tehát egyenesen az uton, még pedig vágatva, bizva abban, hogy az uton árokba nem botolhat meg lova.

Ezen sebes vágatása közben egyszerre csak azt veszi észre lovasunk, hogy szemközti véle három lovas, éppen úgy mint ő, nyilsebesen elvágat.

De másik pillanatban már azt is hallotta, hogy a lovasok visszafordultak és torokszakadtukból kiabáltak utána: „halt!”

Lovasunk a sűrű havazástól képtelen volt bármily alakot is felismerni, hanem a mint mellette elvágattak a szembejövők, rögtön felismerte bennök a rézsisakos lovas zsandárokat.

És lett most nagy hajsza. Ép úgy, mint mikor az agarak körülveszik a szorongatott nyulat, hogy elcsipjék.

Zsandár uramék is nyulat kergettek most, még pedig élve szerették volna elfogni; mert egy zsandár nyomon követte lovasunkat, míg a másik kettő jobbról-balra előre vágatott, hogy körbe fogják.

Az ám, csak hogy a magyar lovason bajos kifogni.

Pista barátunk, amint észre vette, hogy kikkel hozta össze a sorsa, tudta azt is, hogy üldözni fogják. Ő tehát nyomban irányt változtatott. Egy lépést sem ment tovább azon az uton, hanem átrugtatott lovával az ut árkan és nekivágatott a tanyáknak, még pedig úgy, hogy egyik tanyától a másikig száguldott.

Az üldözők pedig káromkodtak, kiabáltak, lövöldöztek az üldözött után. Ezzel fel akarták verni a tanyai népet álmokbul, hogy segédmükre legyen az üldözésben. De a Szellő, amint hal-

